

Monitor digitale geletterdheid PO 2023

Het onderzoek is een initiatief van ECP | Platform voor de InformatieSamenleving, in samenwerking Kennisnet, de KB, Openbaar Onderwijs Groningen, SLO, Netwerk Mediawijsheid en mogelijk gemaakt door het ING Nederland fonds.

De belangrijkste doelstelling van de monitor is het in kaart brengen van de zogenaamde 'witte vlekken', scholen die niet of nauwelijks actief zijn op het gebied van digitale geletterdheid. Het onderzoek kent twee deelthema's:

Het onderzoek kent twee deelthema's:

1. Inzicht in de *stand van zaken op het gebied van digitale geletterdheid* (beantwoord door leerkrachten): een inschatting van de digitale geletterdheid van de leerlingen, de aandacht in vakken en projecten, de ondernomen activiteiten en de aandacht voor thema's rondom digitale geletterdheid.
2. Inzicht in de aanwezigheid van *randvoorwaarden* die noodzakelijk zijn om (verder) te kunnen werken aan de digitale geletterdheid en de (mogelijke) *barrières* hierbij.

Het onderzoek is uitgevoerd onder de volgende doelgroepen in het primair onderwijs:

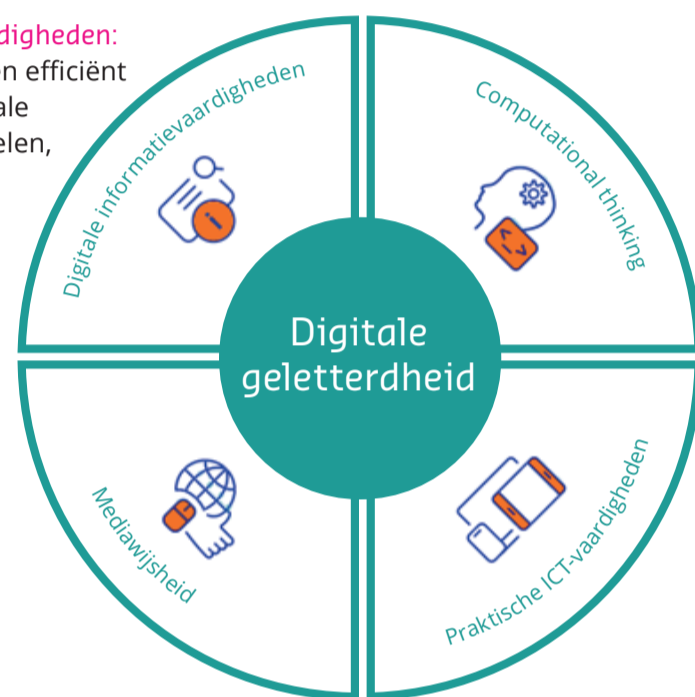
- Bestuurders (n=136 respons)
- Directeuren/schoolleiders (n=517)
- Leerkrachten groep 1 tot en met 8 (n=3.428)
- ICT-coördinatoren (n=727).

Onderdelen digitale geletterdheid

Bij digitale geletterdheid gaat het om de volgende vaardigheden van leerlingen:

1. **Praktische ICT-vaardigheden:** benutten van de mogelijkheden van digitale technologie en inzicht hebben in de werking van digitale apparaten.
2. **Computational thinking:** (her)formuleren van complexe problemen met behulp van denkvaardigheden en strategieën zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
3. **Digitale informatievaardigheden:** systematisch, effectief en efficiënt gebruikmaken van digitale bronnen bij het verzamelen, evalueren, verwerken en delen van digitale informatie.
4. **Mediawijsheid:** kritisch en bewust omgaan met digitale media in een gemedialiseerde samenleving.

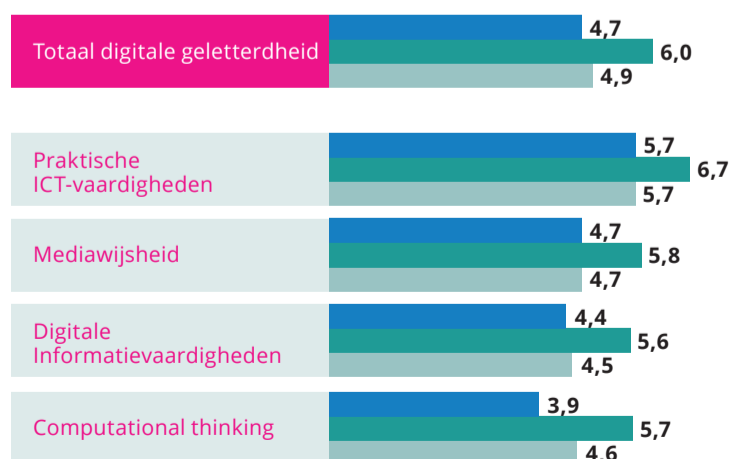

Resultaten Monitor digitale geletterdheid PO 2023

Overall beeld: stand van zaken digitale geletterdheid

De gemiddelde score (overall) voor de digitale geletterdheid van leerlingen (naar inschatting van de leerkrachten) komt uit op een **4,7** (op een schaal van 0 tot en met 10). Deze score is berekend op basis van de gemiddelden van de vier onderdelen (Praktische ICT-basisvaardigheden, computational thinking, digitale informatievaardigheden en mediawijsheid). **De overall score is met een 4,7 beduidend lager dan bij de vorige meting (2021: 6,0).** De gemiddelde score voor praktische ICT-basisvaardigheden is met een 5,7 het hoogst. De laagste score is er voor computational thinking (3,9).

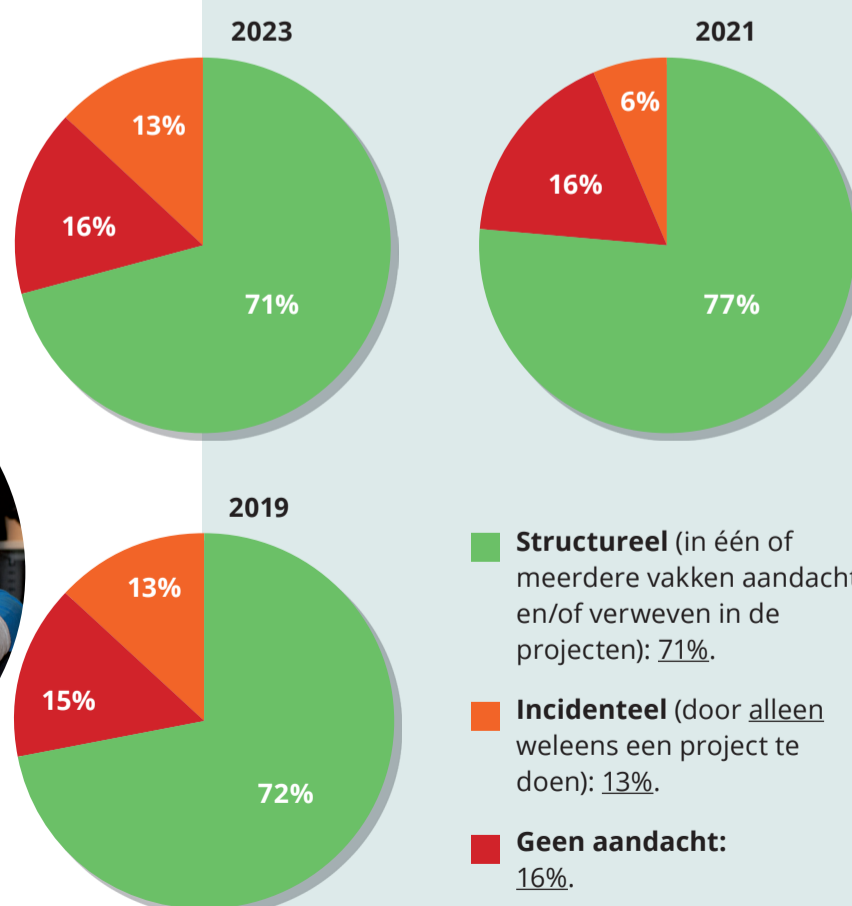
Gemiddelde scores op de vier onderdelen van digitale geletterdheid en de overall score voor digitale geletterdheid:

(Schaal: 0-10) ■ 2023 ■ 2021 ■ 2019

De aandacht van leerkrachten in hun eigen groep voor digitale geletterdheid is als volgt:

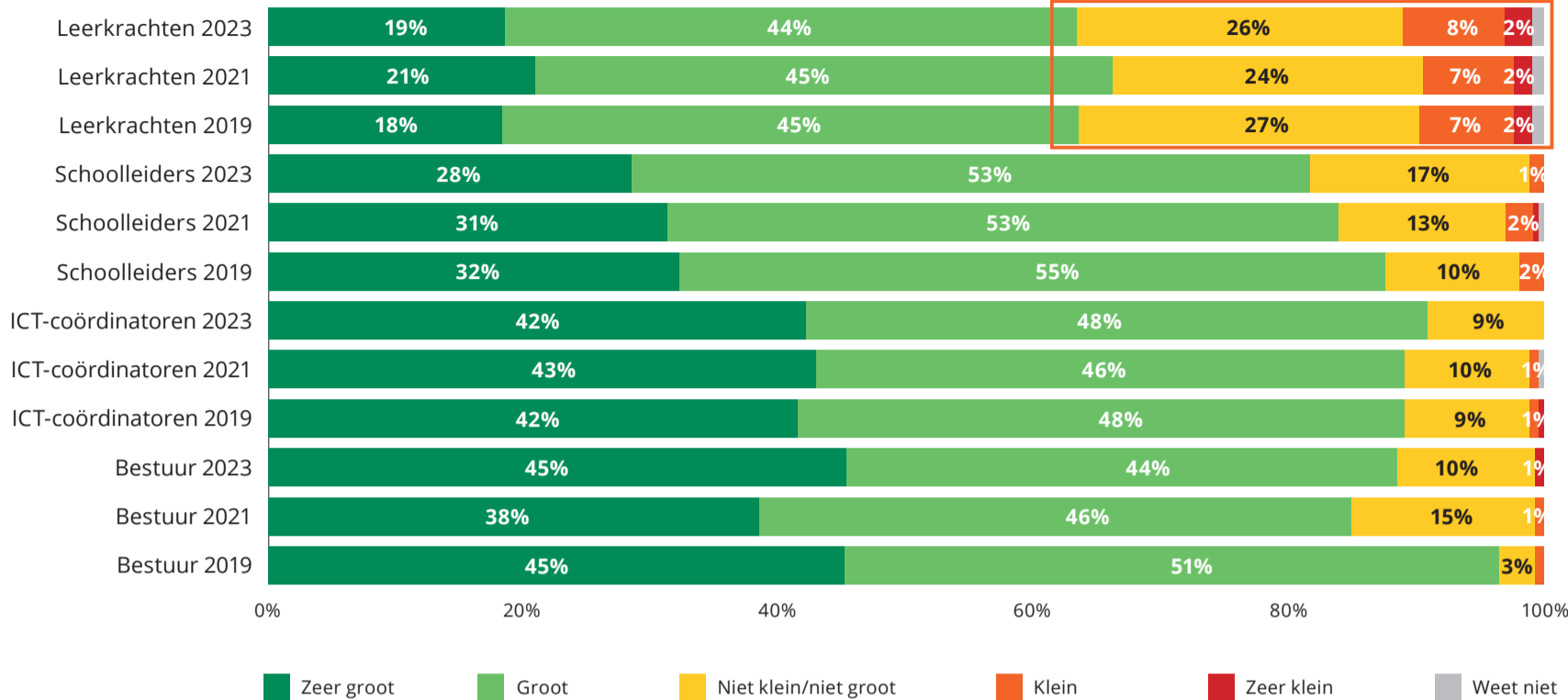
Aan de slag met digitale geletterdheid op school? Klik dan [hier](#).

Randvoorwaarden en mogelijke barrières

Hoe groot is de noodzaak om leerlingen (verder) digitaal geletterd te maken?

De meerderheid van alle onderzoeksgroepen vindt de noodzaak om leerlingen (verder) digitaal geletterd te maken (zeer) groot. Van de leerkrachten vindt **63%** dat er een (zeer) grote noodzaak is. Bij de drie andere onderzoeksgroepen is dit (evenals bij de vorige meting) beduidend hoger. Opvallend is dat leerkrachten deze noodzaak (relatief gezien) het kleinst vinden: **36%** vindt de noodzaak niet (zeer) groot.

De planmatige aandacht van scholen voor digitale geletterdheid is als volgt:

1. Een meerderheid (62%) van de schoolleiders (2021: 58%; 2019: 62%) geeft aan dat er planmatig op school wordt gewerkt aan het digitaal geletterd maken van de leerlingen. 38% van de schoolleiders geeft aan dat er niet planmatig aan digitale geletterdheid wordt gewerkt. Van de leerkrachten geeft 45% (2019: 49%) aan dat hun school hieraan niet planmatig werkt.
2. Ruim een derde (34%) van de scholen (2021: 36%; 2019: 24%) heeft een speciale werkgroep voor digitale geletterdheid op school.
3. Ruim tweederde (71%) van de scholen heeft een of meerdere speciale personen die zich bezighouden met onderwijsinnovaties op het gebied van digitale geletterdheid.
4. Een zeer klein gedeelte (7%) van de scholen (2021: 6%; 2019: 4%) meet de feitelijke voortgang van de digitale geletterdheid van de leerlingen.
5. Van de leerkrachten maakt 16% gebruik van bepaalde leerdoelen als het gaat om het digitaal geletterd maken van hun leerlingen. 15% maakt gebruik van een lesmethode waarin de aanbodsdoelen van digitale geletterdheid zijn verwerkt. De meerderheid (52%) maakt helemaal geen gebruik van een leerlijn, leerdoelen of aanbodsdoelen als het gaat om het digitaal geletterd maken van hun leerlingen.

Speerpunten

Speerpunten bij de (verdere) verbetering van digitale geletterdheid:

1. Het benadrukken van de noodzaak voor (verdere) verbetering van de digitale geletterdheid bij leerkrachten van alle groepen. Nog steeds is er een behoorlijke groep leerkrachten (36%) die de noodzaak niet (zeer) hoog vindt. Wellicht dat als het in het curriculum opgenomen wordt de noodzaak 'automatisch' verhoogd wordt.
2. Meer planmatig werken op schoolniveau, bijvoorbeeld door het instellen van een speciale werkgroep voor digitale geletterdheid. De meerderheid van de scholen heeft nog steeds geen speciale werkgroep. Ook worden de vorderingen van de leerlingen op dit gebied vrijwel nog niet in kaart gebracht.
3. Kijk/onderzoek welke knelpunten die worden aangegeven door leerkrachten kunnen worden opgelost. Het grootste knelpunt is tijd (37%). Dat zal lastig worden om op te lossen. Het ontbreken van een goede leerlijn en lesmateriaal zal iets eenvoudiger zijn.

Partners

Het onderzoek is een initiatief van ECP|Platform voor de InformatieSamenleving, in samenwerking Kennisnet, de KB, Openbaar Onderwijs Groningen, SLO, Netwerk Mediawijsheid en mogelijk gemaakt door het ING Nederland fonds.

